

BIJLAGE 1: INDICATOREN EN BENCHMARKS PROGRAMMABEGROTING 2017-2021

Op basis van de inhoud van de moties 19 en 24 en de resultaten van de werkconferentie van 24 maart jl. heeft het college per programma een eerste voorstel gemaakt van de in de Programmabegroting 2017-2021 op te nemen indicatoren en benchmarks. Uitgangspunten hierbij waren:

- Tijdens de werkconferentie positief beoordeelde indicatoren komen terug in de Programmabegroting 2017-2021. Wel kan het zo zijn dat er een kleine wijziging in de formulering is voorgesteld (bijv. het vervangen van aantallen door percentages, omdat deze meer zeggingskracht hebben) en/of dat er nog aanvullende indicatoren zijn voorgesteld.
- Indicatoren die tijdens de werkconferentie overwegend negatief zijn beoordeeld zijn in principe geschrapt en/of zijn gewijzigd door betekenisvoller indicatoren. Soms zijn er echter goede redenen geweest om bepaalde indicatoren, ondanks gemaakte kanttekeningen, toch (nog) te behouden.
- Nieuw voorgestelde indicatoren zijn opgenomen indien:
 - Er een duidelijke relatie te leggen was met de doelen en prestaties in de programmabegroting;
 - De programmabegroting het aangewezen document bleek voor de betreffende indicator (soms zijn andere documenten of vindplekken voor data meer geschikt);
 - De indicator goed meetbaar en kwantificeerbaar was; en
 - Eventuele extra kosten en capaciteit verbonden aan het meten van de indicator realistisch waren (kosten staan in verhouding tot de opbrengst) én er dekking voor was.

Het voorstel voor op te nemen indicatoren en benchmarks is op 19 mei jl. in de vorm van een informatienota voorgelegd aan alle commissies (2016/189937). Op basis van de resultaten van de behandeling van de commissies heeft het college per programma een aangepast voorstel opgesteld van de in de Programmabegroting 2017-2021 op te nemen indicatoren en benchmarks.

Het college heeft hierbij gestreefd naar een zo evenwichtig mogelijke set aan indicatoren en benchmarks met een goede balans tussen enerzijds prestatie- en anderzijds effectindicatoren. Daarbij is ook gepoogd een goede balans te vinden tussen objectieve indicatoren (uit registraties, data en statistieken) en subjectieve indicatoren (onderzoek en peilingen) die meer inzicht geven in de beleving onder Haarlemmers.

Het college onderschrijft de wens van de raad dat helder moet zijn waar de gemeente wel en geen (directe) invloed op heeft. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2017-2021 zal hier extra rekening mee worden gehouden.

Voor veel gegevens geldt dat zij jaarlijks gemeten worden (bijvoorbeeld in het Omnibusonderzoek). Voor sommige gegevens geldt dat zij veel minder vaak gemeten worden, maar dat zij wel het voordeel hebben van vergelijking met andere gemeenten (bijvoorbeeld de vierjaarlijkse GGD-monitor). Bij de voorgestelde set indicatoren heeft het college in principe die indicatoren geselecteerd die jaarlijks gemeten worden (en waarover dus ook jaarlijks verantwoording afgelegd kan worden in het jaarverslag) tenzij er goede redenen waren om hier van af te wijken.

Vanaf de volgende bladzijde wordt per programma een tabel gepresenteerd met daarin een voorstel voor de in de Programmabegroting 2017-2021 op te nemen indicatoren. Daarbij is een onderverdeling gemaakt in:

- te behouden indicatoren uit de Programmabegroting 2016-2020, aangegeven als 'Bestand'. Deze indicatoren kunt u terugvinden in de begroting door te kijken naar het nummer dat ervoor staat. Een 'E' staat hierbij voor 'effectindicator' en een 'P' voor 'prestatie indicator';

- te wijzigen indicatoren uit de Programmabegroting 2016-2020, aangegeven als ‘Gewijzigd’;
- nieuwe benchmarkindicatoren conform de verplichte landelijke set van BZK, aangegeven als ‘nieuw/BZK’; en
- voorgestelde nieuwe indicatoren voortgekomen uit moties 19 en 24, de werkconferentie van 24 maart jl. en de commissies van 19 mei jl., aangegeven als ‘Nieuw’.

NB. Voor sommige indicatoren geldt dat zij nog nader geoperationaliseerd moeten worden (meer ‘SMART’ geformuleerd). Hieraan zal als gebruikelijk aandacht besteed worden bij het opstellen van de Programmabegroting 2017-2021. De voorliggende lijst indicatoren kan aangevuld worden met nieuwe/betere indicatoren bij de totstandkoming van de programmabegroting.

PROGRAMMA 1 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

Beleidsveld 1.1 Onderwijs en sport		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (VSV) t.o.v. de nulmeting	Bestaand	
Percentage vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)(% van deelnemers aan VO en MBO onderwijs)	Nieuw/BZK	
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	Nieuw/BZK	
Relatief verzuim	Nieuw/BZK	
E3. Percentage Haarlemmers > 15 jaar dat regelmatig (minstens 5 x per week 30 minuten) matig intensief beweegt (=Nederlandse norm gezond bewegen)	Gewijzigd	Was: “Percentage Haarlemmers (>15 jaar) dat regelmatig sport (minstens 1x per 2 weken)”
Percentage kinderen 4-15 jaar dat regelmatig matig intensief beweegt	Nieuw	
Percentage niet sporters	Nieuw/BZK	
E4. Oordeel van Haarlemmers over binnen- en buitensportaccommodaties, sporthallen, zwembaden en gymnastiekzalen.	Gewijzigd	Was: “Oordeel Haarlemmers over de sportvoorzieningen in Haarlem (rapportcijfer)”
P1a. Percentage VVE-doelgroep peuters dat deelneemt aan Voorschoolse Educatie	Bestaand	
Percentage achterstandsleerlingen van 4-12 jarigen	Nieuw/BZK	
P1c. Aantal (ver)nieuwbouw en uitbreidingen onderwijshuisvesting vanwege het groeiend leerlingenaantal	Bestaand	
P2b. Aantal stageplekken ter versterking aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.	Gewijzigd	Was: “Extra stageplekken ter versterking aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt”
Percentage goed onderhouden sportaccommodaties	Nieuw	
Beleidsveld 1.2 Bevorderen zelfredzaamheid		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
Mate van zelfredzaamheid	Nieuw	
E1. Percentage Haarlemmers dat aangeeft voldoende contact te hebben	Bestaand	
E3. Percentage Haarlemmers dat vrijwillige inzet pleegt	Bestaand	
E4. Percentage mantelzorgers dat aangeeft (zeer) vaak overbelast te zijn	Bestaand	
P3b. Aantal matches via Buuv	Bestaand	
Aantal actieve deelnemers Buuv	Nieuw	
P4a. Aantal mantelzorgers dat ondersteund wordt om overbelasting te verminderen	Bestaand	
Beleidsveld 1.3 Advies en ondersteuning		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
Bekendheid met de mogelijkheden om informatie, advies, ondersteuning en hulp in het sociaal domein te verkrijgen.	Nieuw	
De mate van tevredenheid (beleving) van jeugdigen en hun ouders over het CJG	Nieuw	

De mate waarin ouders en jeugdigen vermindering van de problematiek ervaren na ingezette ondersteuning vanuit het CJG	Nieuw	
Bekendheid cliëntondersteuning	Nieuw	
Aantal casussen in behandeling bij het sociaal wijkteam	Nieuw	
Aantal bezoekers CJG	Nieuw	

PROGRAMMA 2 ONDERSTEUNING EN ZORG

Beleidsveld 2.1 Maatwerkvoorzieningen en hulp op maat

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Percentage cliënten dat aangeeft dat zij zich beter kunnen redden door de zorg/ondersteuning die zij krijgen	Gewijzigd	Was: "Percentage cliënten dat aangeeft dat de ondersteuning en voorzieningen uit de Wmo redelijk tot veel bijdraagt aan het zelfstandig kunnen blijven wonen"
E1. Percentage cliënten dat aangeeft dat zij een betere kwaliteit van leven hebben door de zorg/ondersteuning die zij krijgen	Gewijzigd	Was: "Percentage cliënten dat aangeeft dat de ondersteuning en voorzieningen uit de Wmo redelijk tot veel bijdraagt aan het kunnen meedoen in de maatschappij"
P1a. Percentage cliënten dat aangeeft dat zij door de gemeente snel geholpen werden met hun hulpvraag	Gewijzigd	Was: "Tevredenheid gebruikers over de aanvraagprocedure individuele Wmo-voorziening (rapportcijfer)"
Percentage cliënten dat aangeeft dat de medewerker van de gemeente hen serieus nam	Nieuw	
P1a. Percentage cliënten dat aangeeft dat zij de kwaliteit van de zorg/ondersteuning die krijgen goed vinden	Gewijzigd	Was: "Tevredenheid gebruikers over Wmo-voorzieningen (rapportcijfer)"
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Nieuw/BZK	

Beleidsveld 2.2 Opvang en beschermd wonen

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Aantal mensen op de wachtlijst voor maatschappelijke opvang	Bestaand	
E1. Gemiddelde verblijfsduur in maatschappelijke opvang in dagen: - OGGZ doelgroep - Econom. Doelgroep - Longstay - Ongedocumenteerden - Jongeren	Bestaand	
E1. Aantal geregistreerde daklozen: - OGGZ doelgroep - Econom. Doelgroep - Longstay - Ongedocumenteerden - Jongeren	Bestaand	
E2. Aantal politiemeldingen huiselijk geweld in de veiligheidsregio Kennemerland	Gewijzigd	Was: "Aantal geregistreerde incidenten huiselijk geweld in de veiligheidsregio Kennemerland"
P1a. Aantal plaatsen maatschappelijke opvang voor: - OGGZ doelgroep - Econom. Doelgroep - Longstay - Ongedocumenteerden - Jongeren	Bestaand	
P2c. Aantal opgelegde huisverboden in de Veiligheidsregio Kennemerland	Bestaand	
P3a. Aantal plaatsen beschermd wonen	Bestaand	
Aantal mensen op de wachtlijst voor beschermd wonen	Nieuw	

Beleidsveld 2.3 Jeugdbescherming en jeugdreclassering

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
Percentage jongeren met jeugdhulp van alle jongeren tot 18 jaar	Nieuw/BZK	
Percentage jongeren met jeugdbescherming van alle jongeren tot 18 jaar	Nieuw/BZK	

Percentage jongeren met jeugdreclassering van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Nieuw/BZK	
--	-----------	--

PROGRAMMA 3 WERK EN INKOMEN

Beleidsveld 3.1 Werk

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Aantal klanten geplaatst op de arbeidsmarkt	Bestaand	
E2. Percentage beëindigingen van Participatiewet uitkering i.v.m. het aanvaardde werk in relatie tot het totale uitkeringsbestand	Gewijzigd	Was: "Aantal beëindigingen van uitkeringen i.v.m. aanvaardde werk"
E3. Aantal plaatsingen op garantiebanen	Bestaand	
E3. Aantal SW'ers in Sociale Eenheden (SE)	Bestaand	
Aantal banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Nieuw/BZK	
Percentage netto arbeidsparticipatie van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de totale beroepsbevolking	Nieuw/BZK	
Percentage werkloze jongeren van het totaal aantal jongeren van 16-22 jarigen	Nieuw/BZK	
Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	Nieuw/BZK	

Beleidsveld 3.2 Inkomen

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
Procentuele groei of daling van het uitkeringsbestand van de gemeente Haarlem	Nieuw	
E2. Aantal toekenningen individuele bijzondere bijstand	Bestaand	
E2. Aantal toekenningen minimaregelingen	Bestaand	
E2. Aantal minimahuishoudens met Haarlempas	Bestaand	
E2. Aantal Haarlemmers dat gebruik maakt van individuele bijzondere bijstand	Bestaand	
E2. Aantal Haarlemmers dat gebruik maakt van een minimaregeling	Bestaand	
E2. Aantal kinderen dat een beroep doet op JSF/JCF	Gewijzigd	Was: "Aantal kinderen dat via Haarlempas beroep doet op JSF/JCF"
P1a. Aantal uitkeringsgerechtigden die een Participatiewet uitkering ontvangen	Gewijzigd	Was: "Aantal klanten met inkomensondersteuning 18-65 jaar"
P1b. Percentage aanvragen inkomensondersteuning binnen wettelijke termijn afgehandeld	Bestaand	
Gemiddelde afhandeltermijn van aanvragen Participatiewet uitkering	Nieuw	
P2c. Percentage aanvragen bijzondere bijstand binnen wettelijke termijn afgehandeld	Bestaand	
Aantal personen per 10.000 inwoners met een bijstandsuitkering	Nieuw/BZK	
Percentage kinderen tot 18 jaar in uitkeringsgezin	Nieuw/BZK	
Duur van de uitkeringsperiode, gekoppeld aan categorieën van Divosa	Nieuw	
Percentage klanten in de uitkering dat een sanctie of korting krijgt op de uitkering	Nieuw	

Beleidsveld 3.3 Schulden

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Aantal geslaagde schuldbemiddelingstrajecten	Bestaand	
P1a. Aantal gestarte schulddienstverleningstrajecten	Bestaand	
P1b. Aantal deelnemers aan preventieve voorlichtingsbijeenkomsten m.b.t. schuldenproblematiek	Bestaand	
Aantal gegronde / ongegronde bezwaar- en beroepszaken	Nieuw	

PROGRAMMA 4 DUURZAME STEDELIJKE VERNIEUWING

Beleidsveld 4.1 Duurzame stedelijke vernieuwing

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E3. Vermeden en bespaarde CO ₂ uitstoot (x 1.000 ton) in Haarlem	Bestaand	
Percentage van Haarlemse huishoudens dat aan energiebesparing doet	Nieuw	
P1b. Netto toevoeging woningen	Bestaand	
P2c. Gemiddelde wachttijd sociale huurwoning Zuid Kennemerland in aantal jaren	Bestaand	
Gemiddelde inschrijftijd sociale huurwoning Zuid Kennemerland in aantal jaren	Nieuw	
Aantal vrijgekomen sociale huurwoningen van woningcorporaties in Haarlem	Nieuw	
... waarvan voor huishoudens beneden de aftoppingsgrens	Nieuw	
Aantal sociale huurwoningen in bezit van Haarlemse woningcorporaties	Nieuw	
Gebruik groen voor recreatie (percentage Haarlemmers dat recreëert in Haarlems groen)	Nieuw	
Hernieuwbare elektriciteit	Nieuw/ BZK	
Gemiddelde WOZ waarde	Nieuw/ BZK	
Nieuw gebouwde woningen	Nieuw/ BZK	
Demografische druk	Nieuw/ BZK	

Beleidsveld 4.2 Economie, toerisme en cultuur

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Gemiddeld rapportcijfer tevredenheid ondernemers over ondernemingsklimaat	Bestaand	
E2. Aantal toeristische, binnenlandse dagbezoekers naar Haarlem (x 1.000)	Bestaand	
E3. Oordeel Haarlemmers over cultureel aanbod in Haarlem (rapportcijfer)	Bestaand	
P3b. Aantal toekenningen CSF	Bestaand	
Jaarlijkse overnachtingscijfers	Nieuw	
Percentage functiemenging	Nieuw/ BZK	
Bruto gemeentelijke product	Nieuw/ BZK	
Aandeel vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	Nieuw/ BZK	

PROGRAMMA 5 BEHEER EN ONDERHOUD

Beleidsveld 5.1 Openbare ruimte en mobiliteit

INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Tevredenheid klanten over openbaar vervoer in de regio Haarlem-IJmond	Bestaand	
E1. Oordeel Haarlemmers over de bereikbaarheid van de stad	Bestaand	
E1. Oordeel Haarlemmers over het totaal van het voorzieningenniveau voor fietsen (rapportcijfer)	Bestaand	
E2. Percentage Haarlemmers dat (zeer) tevreden is over het onderhoud van de openbare ruimte in hun wijk	Bestaand	
Vervoerkeuze woon-werkverkeer (modal split)	Nieuw	
Percentage ziekenhuisopnames na verkeersongeval met een motorvoertuig	Nieuw/BZK	
Percentage overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	Nieuw/BZK	
Percentage bezettingsgraad fietsenstallingen en fietsparkeervoorzieningen	Nieuw	

Aantal fietsparkeerplaatsen	Nieuw	Voor de uitvoering van deze meting wordt de hulp van externen ingeroepen. Verwachte kosten voor het opstellen van een nieuwe meetwijze en het uitvoeren van de nulmeting zijn in totaal circa € 3.500. De jaarlijkse kosten voor de herhalingsmetingen bedragen circa € 2.500. Deze kosten worden gedekt uit de algemene middelen.
Percentage van de openbare ruimte waar het dagelijks onderhoud voldoet aan het beeldkwaliteitsniveau zoals vastgesteld door de raad	Nieuw	Dit vraagt capaciteit van GOB en DDO-partners
Aantal bomen in de openbare ruimte	Nieuw	
Onderhoudsvoorraad	Nieuw	
Omvang huishoudelijk restafval in Kg per inwoner	Nieuw/BZK	
Beleidsveld 5.2 Parkeren		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Percentage Haarlemmers dat (zeer) veel last ondervindt van parkeren in de eigen woonbuurt	Bestaand	
Percentage parkeerdruk in zone B (binnenstad)	Nieuw	Voor zone B en C samen ca. €17.500 per jaar. Deze kosten worden gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen.
Percentage parkeerdruk in zone C (de schil rond de binnenstad)	Nieuw	Voor zone B en C samen ca. €17.500 per jaar. Deze kosten worden gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen.
E2. Oordeel Haarlemmers over de parkeergelegenheid in de binnenstad (rapportcijfer)	Bestaand	
Beleidsveld 5.3 Overige beheertaken		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Oordeel varende bezoekers Haarlem over de voorzieningen op en aan de wateren rondom Haarlem (rapportcijfer, eens in 3 jaar)	Bestaand	

PROGRAMMA 6 BURGER, BESTUUR EN VEILIGHEID

Beleidsveld 6.1 Dienstverlening		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Tevredenheid klanten over de gemeentelijke dienstverlening per kanaal (balie, telefoon, digitaal)	Bestaand	
Beleidsveld 6.2 Gemeentelijk bestuur		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
Vertrouwen in gemeentebestuur (college van B&W en gemeenteraad)	Nieuw	
Vertrouwen in gemeenteraad(sleden)	Nieuw	
Beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid		
INDICATOR	TYPE INDICATOR	Toelichting of extra kosten
E1. Percentage Haarlemmers dat Haarlem een (zeer) veilige stad vindt	Bestaand	
Percentage Haarlemmers/inwoners van wijk... dat zich weleens onveilig voelt in eigen buurt	Nieuw	
Percentage Haarlemmers/inwoners van wijk... dat aangeeft veel overlast te ervaren van rommel op straat	Nieuw	
Percentage Haarlemmers/inwoners van wijk... dat aangeeft veel overlast te ervaren van hondenpoep op straat	Nieuw	
Percentage Haarlemmers/inwoners van wijk... dat aangeeft veel overlast te ervaren van dronken mensen op straat	Nieuw	
Percentage Haarlemmers/inwoners van wijk... dat aangeeft veel overlast te ervaren van rondhangende jongeren	Nieuw	

E1. Percentage Haarlemmers uit Schalkwijk dat aangeeft veel overlast van rondhangende jongeren te ervaren	Gewijzigd	Was: "Percentage Haarlemmers uit Schalkwijk dat aangeeft dat overlast van jongeren vaak voorkomt"
Aantal verwijzingen HALT (per 10.000 inwoners)	Nieuw/BZK	
Aantal harde kern jongeren	Nieuw/BZK	
Percentage jongeren (12 t/m 21 jarigen) met een delict voor de rechter	Nieuw/BZK	
Aantal jongeren in de aanpak criminele jeugd Schalkwijk waarbij aandacht niveau is afgenomen (van rood naar oranje of groen. Kleur categorieën naar niveau van aandachtbehoefte)	Nieuw	
E2. Aantal HIC-delicten gepleegd in Haarlem	Bestaand	
Aantal uren inzet van handhaving per wijk	Nieuw	
Aantal gepleegde handhavingsinterventies (boetes, waarschuwing en bestuursrechtelijke interventies gericht op verminderen overlast in de woonomgeving)	Nieuw	
Aantal huisbezoeken (controles in het kader van woon- en adresfraude)	Nieuw	
Aantal adressen in onderzoek genomen (in het kader van woon- en adresfraude)	Nieuw	
Aantal winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	Nieuw/BZK	
Aantal geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	Nieuw/BZK	
Aantal diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners)	Nieuw/BZK	
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners)	Nieuw/BZK	

Bijlagen bij dit voorstel indicatoren en benchmarks Programmabegroting 2017-2021

In bijlagen 1a tot en met 1e is de volgende achtergrondinformatie opgenomen:

- Bijlage 1a: een overzicht van de scores van de indicatoren per programma (aantal toegekende groene en rode stickers tijdens de werkconferentie op jl. 24 maart);
- Bijlage 1b: een overzicht van de tijdens de werkconferentie ingebrachte ideeën voor nieuwe indicatoren die mogelijk dan wel op zijn vroegst worden opgenomen in de Programmabegroting 2018-2022 of niet in de programmabegroting worden opgenomen, inclusief de reden daarvoor;
- Bijlage 1c: Een overzicht van door de commissies ingebrachte verzoeken tot aanvullende indicatoren en overige opmerkingen (naar aanleiding van agendering informatienota op 19 mei jl.), waarbij aangegeven is welke indicatoren opgenomen zullen worden in de Programmabegroting 2017-2021, in de Programmabegroting 2018-2022, of niet opgenomen zullen worden, inclusief de reden daarvoor;
- Bijlage 1d: een korte samenvatting van de voornaamste resultaten van de aanvullende vragenlijst die na de werkconferentie digitaal is uitgezet onder raadsleden;
- Bijlage 1e: een overzicht van de op 24 maart 2016 middels ministeriële regeling (BZK) vastgestelde definitieve set van 39 benchmarkindicatoren (voortgekomen uit de commissie Depla), met een (voorlopige) toewijzing aan de programma's en beleidsvelden van de Haarlemse begroting.

Bijlage 1a Scores van indicatoren per programma tijdens de werkconferentie

Tijdens de werkconferentie konden raadsleden met groene stickers aangeven welke indicatoren zij 'goed' vonden en met rode stickers welke zij 'slecht' vonden. In onderstaande tabellen wordt per indicator uit de Programmabegroting 2016-2020 weergegeven hoeveel groene en rode stickers er geplakt zijn. Omdat niet alle raadsleden bij alle indicatoren stickers hebben geplakt zijn de resultaten niet representatief voor de gehele gemeenteraad. Desalniettemin geven de stickers een goede indicatie van wat er leeft binnen de gemeenteraad en van de gewenste verbetering van de indicatoren. In de tabellen wordt aangegeven wat het voorstel is voor de indicator in de Programmabegroting 2017-2021: behouden, wijzigen of schrappen.

PROGRAMMA 1 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

Beleidsveld 1.1 Onderwijs en sport		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (VSV) t.o.v. de nulmeting	😊😊😊😊😊	Behouden
E3. Percentage Haarlemmers (>15 jaar dat regelmatig sport (minstens 1x per 2 weken)	😞😞😞😞😞	Wijzigen
E4. Oordeel Haarlemmers over de sportvoorzieningen in Haarlem (rapportcijfer)	😊😞😞😞	Wijzigen
P1a. Percentage VVE-doelgroep peuters dat deelneemt aan Voorschoolse Educatie	😊😊😊😊😊	Behouden
P1c. Aantal (ver)nieuwbouw en uitbreidingen onderwijshuisvesting vanwege het groeiend leerlingenaantal	😊😊😊😊😊	Behouden
P2b. Extra stageplekken ter versterking aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	😊😊😞	Wijzigen
P3a. Aantal ouderen dat deelneemt aan kennismakingslessen in sport (Beweegpas 50+)	😊😞😞😞	Schrappen
P3b. Aantal (ver)nieuwbouw en renovatie sportaccommodaties (kleedkamers, velden)	😊😊😞😞😞	Schrappen
P3c. Aantal sportevenementen, gefaciliteerd door de gemeente	😞😞😞	Schrappen
Beleidsveld 1.2 Bevorderen zelfredzaamheid		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Kencijfer sociale kwaliteit	😊😊	Schrappen
E1. Percentage Haarlemmers dat aangeeft voldoende contact te hebben	😊😊😊😊😊😊	Behouden
E3. Percentage Haarlemmers dat vrijwillige inzet pleegt	😊😊😊😊😊	Behouden
E4. Percentage mantelzorgers dat aangeeft (zeer) vaak overbelast te zijn	😊😊😊😊😞	Behouden
P3b. Aantal matches via Buuv	😊😊😞😞😞	Behouden
P4a. Aantal mantelzorgers dat ondersteund wordt om overbelasting te verminderen	😊😊😊😊	Behouden
Beleidsveld 1.3 Advies en ondersteuning		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
Geen indicatoren	n.v.t.	n.v.t.

NB. Het kencijfer sociale kwaliteit geeft inzicht in de bredere sociale samenhang in een buurt. In de plaats van deze indicator wordt de mate van zelfredzaamheid gemeten. Hierbij ligt het accent meer op de Haarlemmer zelf en dit sluit beter aan bij de doelstelling van dit beleidsveld.

NB. Tijdens de werkconferentie is gebleken dat de indicator Aantal matches via Buuv als niet waardevol wordt gezien. Het is onduidelijk wat het aantal matches precies inhoudt. In de Programmabegroting 2017-2021 zal de indicator tekstueel worden toegelicht waardoor de informatiewaarde er van toeneemt. De indicator blijft dan ook behouden. Wel wordt hier een indicator aan toegevoegd, het aantal actieve deelnemers van Buuv, om nog beter te voorzien in de informatie over Buuv.

PROGRAMMA 2 ONDERSTEUNING EN ZORG

Beleidsveld 2.1 Maatwerkvoorzieningen en hulp op maat		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Percentage cliënten dat aangeeft dat de ondersteuning en voorzieningen uit de WMO redelijk tot veel bijdraagt aan het zelfstandig kunnen blijven wonen	😊😊😊😊😞	Wijzigen
E1. Percentage cliënten dat aangeeft dat de ondersteuning en voorzieningen uit de WMO redelijk tot veel bijdraagt aan het kunnen meedoen in de maatschappij	😊😊😊😊😊	Wijzigen
P1a. Tevredenheid gebruikers over de aanvraagprocedure individuele WMO-voorziening (rapportcijfer)	😊😊😊😊	Wijzigen
P1a. Tevredenheid gebruikers over WMO-voorzieningen (rapportcijfer)	😊😊😊😊	Wijzigen
P1a. Aantal lopende indicaties WMO-voorzieningen	😊😊😊😊	Schrappen
Beleidsveld 2.2 Opvang en beschermd wonen		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Aantal mensen op de wachtlijst voor maatschappelijke opvang	😊😊😊😊	Behouden
E1. Gemiddelde verblijfsduur in maatschappelijke opvang in dagen: - OGGZ doelgroep - Econom. Doelgroep - Longstay - Ongedocumenteerden - Jongeren	😊😊😊😊	Behouden
E1. Aantal geregistreerde daklozen: - OGGZ doelgroep - Econom. Doelgroep - Longstay - Ongedocumenteerden - Jongeren	😊😊😊😊	Behouden
E2. Aantal geregistreerde incidenten huiselijk geweld in de veiligheidsregio Kennemerland	😊😊😊	Wijzigen
P1a. Aantal plaatsen maatschappelijke opvang voor: - OGGZ doelgroep - Econom. Doelgroep - Longstay - Ongedocumenteerden - Jongeren	😊😊😊😞😞	Behouden
P2c. Aantal opgelegde huisverboden in de Veiligheidsregio Kennemerland	😊😊😊	Behouden
P3a. Aantal plaatsen beschermd wonen	😊😊	Behouden
Beleidsveld 2.3 Jeugdbescherming en jeugdreclassering		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
Geen indicatoren	n.v.t.	n.v.t.

NB. De indicator Aantal lopende indicaties WMO-voorzieningen heeft enkel positieve beoordelingen gekregen en toch wordt voorgesteld deze indicator te schrappen. Dit is te onderbouwen door de nieuwe indicator *Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo* die door BZK als nieuwe, benchmark-indicator is vastgesteld.

PROGRAMMA 3 WERK EN INKOMEN

Beleidsveld 3.1 Werk		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Aantal klanten geplaatst op de arbeidsmarkt	😊😊😊😊😞	Behouden
E2. Aantal beëindigingen van uitkeringen i.v.m. aanvaarden werk	😊😊😊😊😞😞	Wijzigen
E3. Aantal plaatsingen op garantiebanen	😊😊😞	Behouden
E3. Aantal SW'ers in Sociale Eenheden (SE)	😊😊	Behouden
Beleidsveld 3.2 Inkomen		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Aantal procentpunt dat de ontwikkeling van aantal uitkeringen lager is dan de landelijke ontwikkeling	😊😞😞😞	Schrappen
E2. Aantal toekenningen individuele bijzondere bijstand	😊😊😊😊😊😊	Behouden
E2. Aantal toekenningen minimaregelingen	😊😊😊😊😊😊	Behouden
E2. Aantal minimahuishoudens met Haarlempas	😊😊😊😊😊😊	Behouden
E2. Aantal Haarlemmers dat gebruik maakt van individuele bijzondere bijstand	😊😊😞	Behouden
E2. Aantal Haarlemmers dat gebruik maakt van een minimaregeling	😊😊😊😞	Behouden
E2. Aantal kinderen dat via Haarlempas beroep doet op JSF/JCF	😊😊😞😞😞	Wijzigen
P1a. Aantal klanten met inkomensondersteuning (18-65 jaar)	😊😊😊	Wijzigen
P1b. Percentage aanvragen inkomensondersteuning binnen wettelijke termijn afgehandeld	😊😊😊😞	Behouden
P2c. Percentage aanvragen bijzondere bijstand binnen wettelijke termijn afgehandeld	😊😊😊😞	Behouden
Beleidsveld 3.3 Schulden		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Aantal geslaagde schuldbemiddelingstrajecten	😊😊😊	Behouden
P1a. Aantal gestarte schulddienstverleningstrajecten	😊😊😊😊	Behouden
P1b. Aantal deelnemers aan preventieve voorlichtingsbijeenkomsten m.b.t. schuldenproblematiek	😊😊😞	Behouden
P2a. Aantal deelnemers aan de verplichte cursus 'Omgaan met geld' in het kader van schulddienstverlening	😊😊😞	Schrappen

PROGRAMMA 4 Duurzame stedelijke vernieuwing

Beleidsveld 4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E3. Vermeden en bespaarde CO2 uitstoot (x 1.000 ton) in Haarlem	☹️🚫🚫🚫🚫	Behouden
P1b. Netto toevoegingen woningen	😊😊😊	Behouden
P2c. Gemiddelde wachttijd sociale huurwoning Zuid Kennemerland in aantal jaren	😊😊😊	Behouden
Beleidsveld 4.2 Economie, toerisme en cultuur		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Gemiddeld rapportcijfer tevredenheid ondernemers over ondernemingsklimaat	😊🚫🚫	Behouden
E2. Aantal toeristische, binnenlandse dagbezoekers naar Haarlem (x 1.000)	😊😊😊	Behouden
E3. Oordeel Haarlemmers over cultureel aanbod in Haarlem (rapportcijfer)	😊🚫🚫	Behouden
P3b. Aantal toekenningen CSF	😊	Behouden
Beleidsveld 4.3 Grondexploitaties		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
Geen indicatoren	n.v.t.	n.v.t.

NB. De indicator over vermeden en bespaarde CO2 uitstoot wordt ondanks de rode stickers behouden. Tijdens de werkconferentie is aangegeven dat deze indicator niet negatief beoordeeld wordt. Echter, er is ruimte voor verbetering en er ligt een wens voor meer indicatoren voor duurzaamheid in het algemeen. Zie ook bijlage 1b.

NB. De indicator Gemiddeld rapportcijfer tevredenheid ondernemers over ondernemingsklimaat blijft behouden zodat gemeten kan worden hoe tevreden de 'klant' van de gemeente is.

NB. Vooralsnog wordt de indicator Oordeel Haarlemmers over cultureel aanbod in Haarlem behouden. Indien er een alternatief komt, wordt deze mogelijk toch gewijzigd.

PROGRAMMA 5 Beheer en onderhoud

Beleidsveld 5.1 Openbare ruimte en mobiliteit		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Tevredenheid klanten over openbaar vervoer in de regio Haarlem-IJmond	😊😊😊😊😊😞	Behouden
E1. Oordeel Haarlemmers over de bereikbaarheid van de stad	😊😊😊😊😊	Behouden
E1. Oordeel Haarlemmers over het totaal van het voorzieningenniveau voor fietsen (rapportcijfer)	😊😊	Behouden
E2. Percentage Haarlemmers dat (zeer) tevreden is over het onderhoud van de openbare ruimte in hun wijk	😊😊😊😊	Behouden
E3. Percentage huishoudelijk afval dat gescheiden wordt ingezameld	😊😊😊😊😞	Schrappen
P2b. Totaal aantal ondergrondse containers voor papier, glas en kunststof (cumulatief)	😊😞😞😞😞	Schrappen
Beleidsveld 5.2 Parkeren		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Percentage Haarlemmers dat (zeer) veel last ondervindt van parkeren in de eigen woonbuurt	😊😞😞	Behouden
E2. Oordeel Haarlemmers over de parkeergelegenheid in de binnenstad (rapportcijfer)	😊😊	Behouden
Beleidsveld 5.3 Overige beheertaken		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Oordeel varende bezoekers Haarlem over de voorzieningen op en aan de wateren rondom Haarlem (rapportcijfer)	😊😞	Behouden

NB. De indicator Percentage Haarlemmers dat (zeer) veel last ondervindt van parkeren in de eigen woonbuurt wordt behouden, ondanks dat er meer negatieve beoordeling zijn dan positieve. Daarbij wordt wel een nieuwe indicator toegevoegd (dat ook blijkt uit overzicht van indicatoren programmabegroting 2017-2021 in het voorstel) over de parkeerdruk in de binnenstad (zone B) en de zone daarom heen (zone C).

PROGRAMMA 6 Burger, bestuur en veiligheid

Beleidsveld 6.1 Dienstverlening		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Tevredenheid klanten over de gemeentelijke dienstverlening per kanaal (balie, telefoon, digitaal)	😊😊😊😊😊😊😊😊	Wijzigen
Beleidsveld 6.2 Gemeentelijk bestuur		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
Geen indicatoren	n.v.t.	n.v.t.
Beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid		
INDICATOR	STICKERS	Voorstel indicator in PB 2017-2021
E1. Percentage Haarlemmers dat Haarlem een (zeer) veilige stad vindt	😊😊😊😊😊😊😊😊😊😊	Behouden
E1. Percentage Haarlemmers dat aangeeft dat de volgende categorie overlast vaak voorkomt: jongeren, hondenpoep, afval/vuil op straat, dak- en thuislozen	😊😊😊😊😊😞😞	Schrappen
E1. Percentage Haarlemmers dat (zeer) veel last ondervindt van parkeren in de eigen woonbuurt	😊😞😞😞😞😞	Schrappen
E1. Percentage Haarlemmers uit Schalkwijk dat aangeeft dat overlast van jongeren vaak voorkomt	😞😞	Wijzigen
E2. Aantal HIC-delicten gepleegd in Haarlem	😊😊😊😊😊😊😊😊	Behouden
E3. Percentage Haarlemmers dat zich in de eigen woonbuurt (zeer) veilig voelt	😊😊😊😊😊😞😞😞😞	Schrappen

Bijlage 1b Overzicht mogelijk in Programmabegroting 2018-2022 en niet op te nemen indicatoren

Voor een aantal door de raad in de werkconferentie voorgestelde aanvullende onderwerpen/indicatoren geldt dat het college adviseert om deze om uiteenlopende redenen niet op te nemen in de Programmabegroting 2017-2021. Voor andere onderwerpen geldt dat hierover pas op zijn vroegst in de Programmabegroting 2018-2022 indicatoren opgenomen kunnen worden. In onderstaande tabellen wordt per programma een voorstel gepresenteerd over de mogelijk op te nemen indicatoren in de Programmabegroting 2018-2022 en de niet op te nemen indicatoren; voorzien van een korte toelichting.

Indicator/Onderwerp	Voorstel	Toelichting
Programma 1 Maatschappelijke participatie		
'Eigen kracht oplossingen'	Mogelijk op te nemen in begroting 2018-2022	Er is een alternatieve definitie van het begrip gezondheid: 'Gezondheid als het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'. Deze definitie zegt iets over eigen kracht, maar is om direct te meten bij de inwoners ook enigszins vaag en theoretisch en kan deze bij sommige (zieke) inwoners ook verkeerd vallen en/of als pijnlijk worden ervaren. De mogelijkheden dit toch te meten onderzoeken we nader.
Oordeel bewoners over sociaal wijkteam	Mogelijk op te nemen in begroting 2018-2022	Er is een eerste onderzoek geweest naar het sociaal wijkteam (DSP), met onder meer de ervaringen van bewoners met het sociaal wijkteam (algemeen, resultaat en proces). Onderzocht wordt of dit onderzoek structureel moet worden herhaald en welke gegevens daaruit het best als indicator kunnen worden gebruikt.
Haarlemmers wonen langer zelfstandig (effectindicatoren bij beleidsveld 1.2)	Niet opnemen	Er is een programma vastgesteld dat zich richt op het verbeteren van de randvoorwaarden om langer zelfstandig wonen beter mogelijk te maken (voorlichting, wijkinfrastructuur, geschikte woonvormen). Het effect van deze inzet is moeilijk met een indicator te meten omdat er sowieso sprake is van een latere toegang tot intramurale voorzieningen.
Haarlemmers wonen langer zelfstandig (prestatie-indicatoren bij beleidsveld 1.2)	Niet opnemen	De prestatie is dat de gemeente faciliteert en stimuleert, zowel burgerinitiatieven als professionele en vrijwillige inzet via maatschappelijke organisaties. Hierover wordt op een andere wijze verantwoord, namelijk via de subsidierelatie. Aan de raad wordt hierover apart geïnformeerd (overzicht verantwoordingen subsidies basisinfrastructuur en innovatieregeling).
Indicatoren bij beleidsveld 1.2, doel 1 Versterken sociale netwerken	Niet opnemen	Het doel van het hebben van een sociaal netwerk is het behouden of verbeteren van de zelfraadzaamheid van Haarlemmers door steun uit de eigen omgeving en een sociaal netwerk draagt bij aan het participeren in de maatschappij. Via indicatoren over zelfredzaamheid en sociale contacten krijgen we een indicatie hoe het in Haarlem staat met sociale netwerken. Welzijns- en andere organisaties in het sociaal domein ondersteunen mensen (en buurten) in het opbouwen of versterken van sociale netwerken. Dit wordt verantwoord via de subsidierelatie. In de subsidieafspraken maken we langzaam de omslag van prestatie-naar effectmeting, zodat via de verantwoording een beeld wordt gegeven of de inzet daadwerkelijk leidt tot betere sociale netwerken. Daarnaast zijn er innovatieve (burger/buur)initiatieven gericht op sociale netwerken, die via een subsidieregeling door de gemeente worden ondersteund. Ook hierover vindt verantwoording plaats. Er zijn ook vele burger- en buurtinitiatieven waar de gemeente niet bij betrokken is, omdat deze initiatieven prima lopen zonder inbreng van de gemeente. De gemeente heeft soms wel, maar vaak ook geen weet van deze initiatieven. Rapportage daarover is dan ook niet mogelijk.
Eenzaamheid	Op te nemen in begroting 2018-2022	In motie 19 werd het onderwerp 'eenzaamheid' expliciet genoemd als onderwerp waarover men informatie mist. Hoewel er aanmerkingen kunnen worden gemaakt bij de huidige indicator in de programmabegroting, wordt voorgesteld deze wel te handhaven, ook omdat deze al langere tijd wordt gemeten. De duiding kan worden aangevuld met de gegevens uit de vierjaarlijkse GGD-meting die meer direct naar eenzaamheid vraagt (versus in het omnibusonderzoek naar 'voldoende contact') met als voordeel regionale vergelijkbaarheid. Om eenzaamheid op nog een andere wijze kwantitatief in beeld te brengen is ingewikkeld en kostbaar. Wat

		wel kan is de reeds verzamelde informatie uit te splitsen naar leeftijd en stadsdelen en wijken. N.B. de inzet van de gemeente Haarlem is doorgaans niet zozeer gericht op het tegengaan van eenzaamheid maar veeleer op het bevorderen van maatschappelijke participatie. Dat is een ander accent.
Indicator/Onderwerp	Voorstel	Toelichting
Programma 2 Ondersteuning en zorg		
Hoeveel mensen worden te laat óf niet geholpen?	Niet opnemen	Deze vraag laat zich niet in een indicator vatten. Mensen die niet (of te laat) geholpen zijn, zijn waarschijnlijk ook niet bekend bij de gemeente.
Hoeveel maatwerk ten opzichte van uniforme oplossingen?	Niet opnemen	Deze vraag laat zich niet in een indicator vatten. De begrippen 'maatwerk' en 'uniforme oplossingen' zijn onvoldoende eenduidig.
Nazorg ex-gedetineerden	Niet opnemen	De vraag is op te nemen hoeveel middelen beschikbaar zijn voor de nazorg van ex-gedetineerden en hoeveel mensen hiermee worden geholpen. Dat is belangrijk voor preventie maatschappelijke opvang. Voorstel is dit niet op te nemen als indicator(s) omdat de vraag te specifiek is voor opname in de programmabegroting.
Programma 3 Werk en inkomen		
Plaatsingen garantiebannen in branches verdeeld	Niet opnemen	De wens is geuit meer informatie te geven over verschillende branches waarin mensen terecht komen op een garantiebaan. Omdat lang niet alle plaatsingen via de gemeente lopen en niet alle mensen die geplaatst worden bij de gemeente bekend zijn vanuit bijvoorbeeld een uitkeringssituatie is het niet mogelijk daar informatie over te leveren. De investering die nodig zou zijn om dit wel te kunnen leveren (wordt geschat op circa €30.000) staat niet in verhouding tot het resultaat.
Aantal toekenningen in percentage van het totaal aantal mensen wat recht heeft op bijzondere bijstand	Niet opnemen	Gewenste aanvulling op bestaande effectindicator. Advies om niet op te nemen gezien het niet in kaart is te brengen. Haarlemmers met een minimuminkomen uit een baan die geen beroep doen op een minimaregeling of bijzondere bijstand zijn niet bekend bij de gemeente Haarlem. De laatste cijfers van het CBS hierover per gemeente zijn van 2012. Het is dan ook niet mogelijk een adequate vergelijking te maken.
Aantal toekenningen in percentage van het totaal aantal mensen dat recht heeft op een minimaregeling	Niet opnemen	Zelfde reden als hierboven. De totale populatie met recht op minimaregeling is niet bekend bij de gemeente.
Gebruik Haarlempas	Niet opnemen	Het is niet mogelijk in beeld te brengen hoe vaak de Haarlempas wordt gebruikt. Mensen kunnen de Haarlempas gebruiken bij bedrijven en organisatie die daar, zonder tussenkomst van de gemeente, iets voor organiseren. Er is geen centrale registratie van het gebruik van de pas.
Aantal meldingen en aantal geslaagde schuldbemiddelingstrajecten gerelateerd	Op te nemen in begroting 2018-2022	Het voorstel is de indicator E1 (3.3) Aantal geslaagde schuldbemiddelingstrajecten te behouden voor de begroting 2017 en in aanloop naar de begroting 2018 deze door te ontwikkelen. De behoefte is het aantal geslaagde schuldbemiddelingstrajecten te relateren aan het aantal meldingen op jaarbasis. Dit behoeft een duidelijke definitie van een melding (is een vraag al een melding, zijn meldingen alleen een melding als ze bij de gemeente binnenkomen of ook elders, etc.) en een goede registratie van het aantal meldingen. Dit behoeft nader onderzoek en mogelijk aanpassing van de systemen waarmee we werken in het kader van schulddienstverlening. Dit is op de termijn voor de programmabegroting 2017 niet te realiseren, maar wel een ontwikkelpunt voor het komend jaar. Een inschatting van de kosten die gepaard gaan met deze ontwikkeling is op dit moment niet te geven
Aantal meldingen en aantal geslaagde schulddienstverleningstrajecten	Op te nemen in begroting 2018-2022	Zelfde toelichting als hierboven. Ook hier geldt een doorontwikkeling op weg naar de begroting van 2018.
Aantal beëindigingen uitkeringen met andere redenen dan naar werk	Niet opnemen	Zicht hebben op andere redenen van uitstroom dan naar werk, kan het gevoel van inzicht geven in mensen die tussen wal en schip (dreigen te) vallen. Het betreft hier een potentieel kwetsbare doelgroep. Het opnemen van een indicator hierop in de begroting, suggereert de mogelijkheid van sturing op deze redenen van uitstroom. Dat is in het geval van 'werk' wel het geval (als gemeente spelen we een belangrijke rol op het gebied van re-integratie), maar om andere redenen vrijwel niet. De informatie die het oplevert kan

		een waarde vertegenwoordigen die relevant is te melden. Het voorstel is dit niet als indicator in de begroting op te nemen, maar mee te nemen in de verdere ontwikkeling van de minimamonitor. Deze wordt in de loop van 2016 verder ontwikkeld om zicht te krijgen op allerlei informatie omtrent de minima.
Indicator/Onderwerp	Voorstel	Toelichting
Zicht op spookburgers: mensen die uit de uitkering gaan en daarna verdwijnen	Niet opnemen	Het in beeld krijgen van spookburgers is een zeer lastige indicator; het zijn mensen die immers aan ons zicht onttrokken zijn. Ook hier is directe sturing middels een doelstelling en prestatie- of effectindicator erg lastig. In de doorontwikkeling van de minimamonitor zal deze vraag worden meegenomen om te zien of het mogelijk is een analyse te maken op basis van de beschikbare data.
Duur van de werkloosheid, in categorieën van kort tot langdurig	Niet opnemen	De gemeente registreert deze termijn niet. Onderzocht kan worden of deze informatie in samenwerking met het UWV wel kan worden gegenereerd. Echter, het zou hier geen indicator betreffen waar de gemeente middels een prestatie direct invloed op kan uitoefenen. Het voorstel is deze indicator niet in de begroting op te nemen.
Aantal kinderen dat onder de armoedegrens leeft Verbetering of verslechtering van de armoede	Niet opnemen	Het aantal kinderen dat onder de armoedegrens leeft, is bij de gemeente niet bekend. Dit komt omdat Haarlemmers met een uitkering, eventuele aanvullingen uit bijzondere bijstand of minimaregelingen in principe niet onder de armoedegrens leven. Getracht zal worden dit mee te nemen in de minimamonitor, dan wel in de begroting 2018-2021.
Grootte van de caseload van een klantmanager	Op te nemen in begroting 2018-2022	Om een adequate analyse uit te voeren op de betekenis van dit kengetal, wordt deze indicator in de begroting 2018-2022 meegenomen.
Aantal mensen dat jaarlijks terugkomt voor een minimaregeling	Niet opnemen	Het is mogelijk te rapporteren over het aantal mensen dat jaarlijks terugkomt voor een minimaregeling. De situatie van een gezin kan echter veranderd zijn waardoor er niet langer een beroep wordt gedaan op bijvoorbeeld een schoolkostenregeling. Een daling van cijfers over terugkomst zegt daarom niet per definitie iets over de afhankelijkheid van minima-regelingen. Advies is deze indicator niet op te nemen.
Toekenningsgraad voorzieningen per gezin	Niet opnemen	Een toekenningsgraad per gezin kan om verschillende redenen een vertekend beeld geven. Er wordt ontraden deze cijfers op te nemen in de begroting.
Recidive cijfers schulddienstverlening	Op te nemen in begroting 2018-2022	Er wordt dit jaar een onderzoek uitgevoerd naar recidive binnen schulddienstverlening, waar ook geprobeerd wordt hier feitelijke gegevens aan te koppelen. De verwachting is dat deze cijfers nog niet beschikbaar zullen zijn voor de begroting 2017, maar wel in ontwikkeling zullen zijn waardoor weergave in de begroting 2018 tot de mogelijkheden behoort. Dit kan leiden tot aanpassingen van het systeem, waarbij extra kosten gemoeid zijn.
Zijn mensen na x periode na het schuldtraject nog steeds uit de schulden	Op te nemen in begroting 2018-2022	Er wordt dit jaar geïnvesteerd in het onderzoeken van de mogelijkheden op het gebied van nazorg. Er zijn op dit moment geen cijfers beschikbaar die laten zien of mensen langdurig of duurzaam uit hun schuldsituatie zijn gebleven. Onderzocht wordt of het mogelijk is hier informatie over te genereren. Dit zal worden meegenomen in de aanloop naar de programmabegroting 2018. Dit kan leiden tot aanpassingen van het systeem, waarbij extra kosten gemoeid zijn.
Aantal mensen die zich melden voor schulddienstverlening en wiens schulden onoplosbaar zijn	Op te nemen in begroting 2018-2022	Omdat op dit moment meldingen niet als zodanig worden geregistreerd, is het niet mogelijk dit cijfer te genereren. Dit heeft tevens een duidelijke definitie van een melding (is een vraag al een melding, zijn meldingen alleen een melding als ze bij de gemeente binnenkomen of ook elders, etc.) en een goede registratie van het aantal meldingen. Dit heeft nader onderzoek en mogelijk aanpassing van de systemen waarmee we werken in het kader van schulddienstverlening. Dit is op de termijn voor de programmabegroting 2017 niet te realiseren, maar wel een ontwikkelpunt voor het komend jaar. Dit kan leiden tot aanpassingen van het systeem, waarbij extra kosten gemoeid zijn.
Aantal mensen dat langdurig gebruik maakt van de Voedselbank	Niet opnemen	Gezien het feit dat de Voedselbank een privaat initiatief is en niet afhankelijk van gemeentelijke subsidie, wordt ontraden deze indicator op te nemen in de begroting.
Integrale dwarsverbanden tussen domein werk en inkomen en (bijv.) jeugdcriminaliteit	Niet opnemen	De wens om integrale dwarsverbanden tussen gegevens te leggen, stuit op een privacy bezwaar. Het koppelen van informatie en gegevens van jeugdcriminaliteit aan mensen in de uitkering, kan in strijd zijn met de Wet Bescherming Persoonsgegevens.
Formatie SZW	Niet opnemen	De formatie SZW is net als de formatie van andere (hoofd)afdelingen terug te vinden in de bijlage Overzicht personeel in de begroting

Indicator/Onderwerp	Voorstel	Toelichting
Programma 4 Duurzame stedelijke ontwikkeling		
Woonlasten	Niet opnemen	Alhoewel we onderkennen dat Woonlasten meer zeggen dan sec de huur, zijn we nu nog niet in staat om hier een indicator voor te formuleren. In de geest van de motie over de woonlasten zoals deze bij de aanvullende uitgangspunten is vastgesteld zal dit in actualisatie Woonvisie en prestatieafspraken een plek krijgen, en mogelijk leiden tot een voorstel voor een indicator.
Duurzaamheid / energie	Niet opnemen	Naast de indicator over CO2 uitstoot, wordt voorgesteld overige indicatoren over het onderwerp duurzaamheid niet op te nemen in de begroting. Deze zullen gebundeld in een toekomstige duurzaamheidsmonitor terug te vinden zijn die op het moment wordt ontwikkeld.
Toevoeging huurwoningen	Niet opnemen	Opname van deze indicator wordt afgeraden, omdat de cijfers in breder perspectief en meerjarig in beeld worden gebracht bij de rapportage woningbouw. Hierin wordt ook bij de gerealiseerde woningen het onderscheid naar huur/koop sociaal/vrije sector opgenomen. Van belang bij de interpretatie van deze cijfers is om naar het meerjarig perspectief te kijken, de oplevering per jaar kan variëren.
Levensloop bestendige woningen	Niet opnemen	Opname van deze indicator wordt afgeraden, omdat de cijfers in breder perspectief en meerjarig in beeld worden gebracht bij de rapportage woningbouw. Hierin is het aantal nultredenwoning opgenomen, als alternatief voor de levensloopbestendige woning.
Toevoeging plancapaciteit (per stadsdeel)	Niet opnemen	Opname van deze indicator wordt afgeraden, omdat de cijfers in breder perspectief en meerjarig in beeld worden gebracht bij de rapportage woningbouw. De plancapaciteit is iets dat een vaststaand cijfer is, en in de loop der tijd kan variëren, maar wat als prestatie-indicator geen beeld geeft over de geleverde prestaties of maatschappelijk effect.
In plaats van wachttijd, zoektijd	Niet opnemen	In sommige regio's wordt onderscheid gemaakt tussen wachttijd en zoektijd. In de regio Zuid-Kennemerland is dit niet het geval.
percentage winkelleegstand en kantorenleegstand	Niet opnemen	In de begroting niet opnemen omdat het reeds in de economische agenda is opgenomen. In de begroting zal een verwijzing daarnaartoe worden gemaakt.
Bezoekcijfers (toerisme)	Mogelijk op te nemen in begroting 2018-2022	Nederlandse dagbezoek (aantal bezoeken) kan toegevoegd worden als nieuwe indicator. Het aantal bezoekers is bestaande indicator. Aanvullend daarop rapporteren over het aantal bezoeken kan verwarring opleveren.
Bezoekcijfers (cultuur)	Niet opnemen	Deze gegevens zijn beschikbaar in de cultuurmonitor. Daarom zal het niet worden opgenomen in de begroting als indicator. Wel kan vanuit de begroting een link gemaakt worden naar de cultuurmonitor.
Aantal hotelkamers/bedden	Niet opnemen	Met hoteliers is geruime tijd geen consensus over een eenduidige definitie van deze indicator.
Programma 5 Beheer en onderhoud		
Kwaliteit recycling (wat gebeurt er met afval na inzameling)	Niet opnemen	Wat er met afval gebeurt na gescheiden inzameling, dus hoe dit feitelijk gerecycled wordt, is geen doelstelling in de begroting. Een indicator hierover heeft daarom geen toegevoegde waarde.
Parkeertarieven t.o.v. andere steden	Niet opnemen	Geadviseerd wordt deze indicator niet in de begroting op te nemen. Prijspeil t.o.v. andere steden is geen doelstelling. De vergelijkende waarde van een dergelijke benchmark is slechts beperkt, omdat de verschillende steden qua ruimtelijke opzet, parkeeraanbod en – beleid, aantrekkelijkheid etc. zo van elkaar verschillen. Jaarlijks bij het vaststellen van de nieuwe tarieven kan worden aangegeven hoe de Haarlemse tarieven zich verhouden tot andere steden.
Onderhoudsvoorraad / achterstand (in euro's)	Niet opnemen	Dit is een effectindicator die inzicht geeft in de geleverde prestaties ten aanzien van onderhoud. Deze wordt beschreven en berekend in de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' in de begroting. Extra opname als effectindicator is niet nodig.
Kostprijs beheer en onderhoud (per m2 fietspad, groen etc.)	Niet opnemen	Dit is geen doelstelling of indicator voor in de begroting. Dit zijn kentallen voor kosten van beheer. Deze zijn niet te beïnvloeden door gemeente, er is ook geen streefwaarde voor te geven. De kosten van beheer, uitgesplitst per domein, zijn in de Visie en Strategie, Beheer en Onderhoud beschreven. Deze wordt om de vier/vijf jaar geactualiseerd en voorgelegd aan de raad.
Waterbeheer (verhoging dijken, oevers en kaden i.v.m. zeespiegelstijging)	Niet opnemen	Dit is geen gemeentelijke zaak, maar ligt bij het Rijk en de Hoogheemraadschappen. Haarlem heeft hier ook nauwelijks invloed op, eigen invloed beperkt zich tot afvoer van regenwater.

Indicator/Onderwerp	Voorstel	Toelichting
Zwerfafval (steekproef hoeveelheid)	Niet opnemen	Is onderdeel van het B- en C- kwaliteitsniveau van de openbare ruimte (zie verder bij wel op te nemen indicator op dit punt).
Watersport (sluit aan bij plassen, meer promotie)	Niet opnemen	Dit is geen indicator maar een wens. Het aantal doorvaarten kan een indicator zijn dat we hiermee beïnvloeden, maar de invloed van Haarlem op het aantal doorvaarten is beperkt.
Riolering (ouderdom, mate van ontkoppeling)	Niet opnemen	Hoewel beide getallen redelijk eenvoudig zijn te leveren, zijn dit geen doelstellingen voor in de begroting op het gebied van beheer en onderhoud. Ouderdom zegt weinig over kwaliteit van het areaal, vervangen gebeurt op kwaliteit. De mate van ontkoppeling is van belang voor duurzaamheid (minder regenwater naar de rioolwaterzuivering) en hierover wordt ook gerapporteerd in het VGRP, die wordt in 2017 wederom voorgelegd aan de Raad. Daarin wordt beschreven wat de doelen zijn voor de komende looptijd en wat de prestaties waren van de afgelopen periode. Afkoppelen is vanuit rioolbeheer geen doelstelling op zich, maar gebeurt daar waar het doelmatig is. Het realiseren van een aantal hectares afgekoppeld gebied is daarom geen goede indicator voor beheer en onderhoud.
Aantal bomen	Niet opnemen	Op zich is het aantal bomen geen indicator van bijvoorbeeld de kwaliteit van de stad. Het vergroten van het aantal bomen is ook geen beleidsdoel, in ieder geval niet in het programma Beheer en Onderhoud. Mogelijk sluit deze als indicator aan bij een van de doelstellingen in programma 4 Duurzame stedelijke vernieuwing. In de commissie Beheer is het voorstel om niet op te nemen besproken. Vanwege nadrukkelijke wens wordt de indicator toch opgenomen, zie bijlage 1c.
Bus / OV verbinding van eigen woonwijk naar dichtstbijzijnd OV station	Niet opnemen	Het openbaar vervoer wordt niet door de gemeente aanbesteed, maar door de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en de stadsregio Amsterdam. De gemeente gaat niet over busverbindingen. Dit zou een indicator zijn waar de gemeente geen invloed op heeft. Of mensen goed met het OV naar het werk of elders kunnen komen wordt gedekt door de toe te voegen indicator naar de vervoerwijzekeuze in het woon- werkverkeer.
Doorstroming OV in spits	Niet opnemen	Afgeraden wordt deze indicator op te nemen. De doorstroming van het OV in de spits is geen doel uit de programmabegroting. Om deze indicator op te nemen is de gemeente Haarlem afhankelijk van drie partijen; Stadsregio Amsterdam, provincie Noord-Holland en provincie Zuid-Holland. Dit zijn de partijen die de concessies voor het openbaar busvervoer in Haarlem verleend hebben. Er is nog geen streefwaarde voor deze indicator, die moet eerst geformuleerd worden. Het is bewerkelijk en dus kostbaar om de werkelijke doorstroming van het openbaar vervoer in de spits te achterhalen.
Programma 6 Burger, bestuur en veiligheid		
Tevredenheid klanten over de gemeentelijke dienstverlening per kanaal	Op te nemen in begroting 2018-2022	Deze indicator is reeds opgenomen in programma 6 en wordt uitgesplitst naar de kanalen balie, telefoon en digitaal. Voorgesteld wordt onderzoek te doen naar de mogelijkheid om apart de tevredenheid over de website op te nemen. Indien mogelijk, brengt dit geen extra kosten met zich mee.
Percentage producten dat via de bedieningszuilen wordt afgenomen	Niet opnemen	Het moet nog verkend worden of dit uit bestaande registraties is af te leiden. Termijn is nog onduidelijk. Zo ja, dan brengt dit waarschijnlijk geen kosten met zich mee.
Participatie en inspraak	Niet opnemen	Een algemene indicator is lastig te formuleren. Bij een Haarlems-brede enquête zal slechts een fractie van de inwoners regelmatig direct met participatie en inspraak vanwege gemeentelijke beleid of gemeentelijke ontwikkelingen in de buurt te maken hebben. Een gericht onderzoek naar betrokken bewoners over hoe burgers de mogelijkheden van participatie en inspraak hebben ervaren bij bijvoorbeeld een specifiek project ligt meer voor de hand. Echter, dit levert geen indicatoren op voor de begroting.
Bestuurlijke vernieuwing	Niet opnemen	Rondom dit onderwerp zijn veel landelijke ontwikkelingen en initiatieven. Het begrip is echter nog niet helder. Dit onderwerp zit nu nog in een experimenteerfase, waardoor opnemen als indicator in de begroting niet zinvol is.

Bijlage 1c Aanvullende indicatoren en aandachtspunten genoemd door commissies

Op donderdag 19 mei jl. is de informatienota *Verbeteren programmabegroting, indicatoren en benchmarks: voorstel voor indicatoren Programmabegroting 2017-2021* ter bespreking geagendeerd voor alle commissies. In de commissies Beheer, Bestuur en Samenleving is de nota besproken. Door een volle agenda is de nota in de commissie Ontwikkeling niet behandeld en is raadsleden de mogelijkheid gegeven te reageren per e-mail. De uitkomsten van aanvullende wensen uit alle commissies zijn gebundeld in deze bijlage. Het gaat hier om ingebrachte wensen voor aanvullende indicatoren en een aantal overige opmerkingen.

Een aantal door de raad voorgestelde aanvullende onderwerpen/indicatoren zal het college opnemen in de Programmabegroting 2017-2021. Deze zijn ook opgenomen in het voorstel in bijlage 1. Sommige aanvullende wensen van de raad zullen pas op zijn vroegst in de Programmabegroting 2018-2022 opgenomen kunnen worden. Tenslotte geldt voor een aantal door de raad voorgestelde aanvullende onderwerpen/indicatoren dat het college adviseert om deze om uiteenlopende redenen niet op te nemen in de Programmabegroting 2017-2021.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de aanvullende wensen en voorstellen van de raad (gerubriceerd naar commissie die het onderwerp/de indicator heeft ingebracht en naar programma) en wordt per onderwerp/indicator aangegeven wat het advies van het college is: 'opnemen' (in begroting 2017-2021), 'opnemen in begroting 2018-2022' en 'niet opnemen'.

Indicator/Onderwerp	Commissie	Voorstel	Toelichting
Programma 1 Maatschappelijke participatie			
Tevredenheid sociaal wijkteam	Samenleving	Opnemen in begroting 2018-2022	De gemeente heeft door specifiek (maatwerk)onderzoek de tevredenheid en ervaringen van cliënten van sociale wijkteams gemeten (uitvoering DSP-groep). Dit levert inzicht in de tevredenheid van gebruikers op. Vooralsnog is niet duidelijk of deze aanpak ook geschikt is om structurele indicatoren op te kunnen gaan leveren. Belangrijke overweging daarbij is of dit onderzoek (jaarlijks) herhaald kan worden tegen achtergrond van kosten. Vandaar is voorgesteld om deze indicator niet eerder dan met ingang van Programmabegroting 2018-2022 op te nemen.
Bekendheid sociale basisinfrastructuur (weet men wat het aanbod is?)	Samenleving	Niet opnemen	De basisinfrastructuur omvat een breed scala aan voorzieningen, inzet en aanbieders om de eigen kracht van mensen te ondersteunen. Het gaat over de inzet van het welzijnswerk om bewoners te ondersteunen, om het bevorderen van vrijwillige inzet, het ondersteunen van mantelzorg, BUUV, informatie en adviesfunctie, cliëntondersteuning, peuterspeelzaalwerk, ondersteuning van sportverenigingen et cetera. Het is niet goed mogelijk om de bekendheid van al deze partijen tezamen in een cijfer of indicator uit te drukken. Over verschillende thema's in de basisinfrastructuur zijn in Programma 1 indicatoren opgenomen. De indicatoren over informatie en advies en over cliëntondersteuning vragen rechtstreeks naar de bekendheid van deze functies. De overige indicatoren meten gebruik of effect van de inzet. Dat laatste geeft daarmee indirect een indicatie over bekendheid. Overigens hangt de bekendheid bovendien af van de mate waarin dit voor mensen relevant is. Mensen informeren zich doorgaans pas over dit type aanbod als men hiervan gebruik wil maken. De opmerking uit de commissie samenleving over het versterken van de bekendheid van de basisinfrastructuur wordt onderschreven. Bij de bespreking van de subsidiëring van de basisinfrastructuur in de commissie is dat ook aangegeven. Voor Wmo-medewerkers starten wordt gestart met een traject om hen en professionals beter te faciliteren in verwijzing naar de basisinfrastructuur. De nieuwe digitale sociale kaart (DSK) speelt hierbij ook een rol. In gesprekken

			met de maatschappelijke organisaties is het bekendmaken van hun aanbod ook onderwerp van gesprek.
Aantal (actieve) deelnemers Buuv	Nagestuurd per e-mail	Zie tabel op blz. 2	De eerder voorgestelde indicator betreft reeds het aantal actieve deelnemers na aftrek van uitgeschreven deelnemers. Er worden periodiek deelnemers uitgeschreven vanwege bv verhuizing, overlijden, overschrijving naar een andere BUUV gemeente of als er (na goed overleg) geen interesse meer is.
Mate tevredenheid over CJG	Nagestuurd per e-mail	Zie tabel op blz. 2-3	De mate van tevredenheid over het CJG wordt door het CJG door middel van start- en exit lijsten bevestigd onder hun cliënten. De gemeente meet door middel van spiegelgesprekken met cliënten ook de tevredenheid over het CJG. Op basis van deze gegevens zijn eerder reeds twee nieuwe indicatoren voorgesteld om op te nemen in de Programmabegroting 2017-2021.
Programma 2 Ondersteuning en zorg			
Gemiddelde reactietermijn, gemiddelde afhandelingstermijn én aantal overschrijdingen van de maximale afhandelingstermijn Wmo aanvragen	Samenleving	Niet opnemen	De indicator 'Percentage cliënten dat aangeeft dat zij door de gemeente snel geholpen werden met hun hulpvraag' opgenomen. Deze indicator zegt iets over de voorgestelde indicator, maar dan vanuit het perspectief van de cliënt. De voorgestelde indicator past wellicht beter thuis in de kwartaalrapportages aan de raad. Het voorstel is dan ook de cijfers al daar op te nemen.
Aantal keer proces verbaal opgemaakt huiselijk geweld relateren aan aantal meldingen bij politie	Bestuur	Niet opnemen	De indicator in de programmabegroting betreft het aantal meldingen van huiselijk geweld door de politie bij Veilig Thuis. Tot hoeveel processen verbaal dit vervolgens leidt zegt iets over de prestaties van de politie en is geen prestatie indicator voor de gemeente. Voorstel is deze indicator niet op te nemen in de programmabegroting.
Wachlijsten voor jeugdhulp, jeugdreclassering en jeugdbescherming ?	Samenleving	Niet opnemen	Jeugdbescherming en jeugdreclassering worden sinds de transitie van het Jeugdzorg (met ingang van 2015) niet meer als losse producten ingekocht. Jeugdhulp is een zeer breed begrip waaronder tientallen verschillende producten vallen en is daarom als indicator niet geschikt. Het begrip wachtlijst leent zich ook niet goed voor een indicator, omdat er veel verschil zit in de urgentie en al dan niet beschikbare alternatieven. Gecontracteerde aanbieders moeten hun wachtlijsten melden bij de gemeente. Jeugd GGZ aanbieders moeten hun wachtlijsten verplicht melden op hun website. De gemeente analyseert vervolgens de situatie en indien nodig wordt er naar een oplossing of alternatief gekeken. Door het Nederlands Jeugdinstituut, de VNG en de brancheverenigingen zijn inmiddels afspraken gemaakt over een basisset outcomecriteria voor jeugdhulp. De aanbieders van zorg worden gevraagd met deze set te gaan werken, zodat de administratieve lasten voor hen niet verhogen én de outcome gegevens waar mogelijk vergelijkbaar zijn. Deze set gegevens kan op den duur gebruikt worden voor indicatoren in de programmabegroting.
Programma 3 Werk en inkomen			
Gemiddelde reactietermijn, gemiddelde afhandelingstermijn én aantal overschrijdingen van de maximale afhandelingstermijn aanvragen bijzondere bijstand en aanvragen schulddienstverlening	Samenleving	Niet opnemen	De gemiddelde reactietermijn wordt niet geregistreerd en is daardoor niet op te nemen als indicator in de begroting. Bijzondere bijstand: De gemiddelde afhandelingstermijn en eventuele overschrijding hiervan opnemen als indicator is niet veelzeggend, omdat de hersteltermijn van de klant (opvragen van stukken, toelichting op aanvraag) ook meetelt in de afhandelingstermijn. Een langere afhandelingstermijn kan in de praktijk duiden op een zorgvuldig onderzoek naar de aanvraag van de klant. Schulddienstverlening: Ook voor de aanvragen schulddienstverlening geldt dat externe factoren (reactietermijn en medewerking van schuldeisers) de afhandelingstermijn kunnen beïnvloeden. Om deze redenen wordt geadviseerd de indicatoren niet op te nemen in de begroting.
Het aantal kinderen dat in armoede leeft	Samenleving	Opnemen in begroting 2018-2022	Voorstel is deze indicator nu niet op te nemen. Door middel van de minimamonitor van later dit jaar wordt geprobeerd deze cijfers in kaart te brengen. Mocht dit niet lukken wordt naar een andere oplossing gezocht, evt. in samenwerking met CBS. De cijfers zullen in ieder geval niet tijdig beschikbaar zijn om op te nemen in de programmabegroting 2017-2021.

Voedselbank	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	De toename van het beroep op de voedselbank houdt geen directe relatie met het armoedebeleid (minimabeleid) van de gemeente. De voedselpakketten die de voedselbank verstrekt aan mensen met een bijstandsuitkering of een inkomen op bijstandsniveau, zijn een aanvulling op de bijstandsuitkering. De hoogte van de bijstandsuitkeringen, de zogenaamde bijstandsnormen worden door het Rijk bepaald. De bijstandsnorm is uit een aantal elementen opgebouwd waaronder een reservering (bedrag) voor voedsel. Toch blijkt in de praktijk dat mensen daar op tekort kunnen komen en de voedselpakketten als een welkome aanvulling zien. Een toename van het aantal mensen dat een beroep doet op de voedselbank kan verband met de hoogte van de bijstandsnormen maar zegt niets over de effectiviteit van het armoedebeleid (minimabeleid) van de gemeente. Het minimabeleid is onder andere bedoeld voor schoolkosten en kosten voor sociale - en sportactiviteiten. Om deze redenen wordt afgeraden deze indicator op te nemen in de begroting.
-------------	-----------------------	--------------	--

Indicator/Onderwerp	Commissie	Voorstel	Toelichting
Programma 4 Duurzame stedelijke vernieuwing			
Gemiddelde wachttijd sociale huurwoning uitsplitsen in wachttijd en inschrijving	Nagestuurd per e-mail	Opnemen	De wachttijd/zoektijd drukt de gemiddelde tijd uit om een woning toegewezen te krijgen, gemeten vanaf het eerste moment dat men reageert op een vrijgekomen woning (actief gaat zoeken). Gevraagd wordt of de inschrijftijd kan worden toegevoegd. Dat is de gemiddelde tijd dat het komt om een woning toegewezen te krijgen, gemeten van het moment van inschrijving. Dat brengt enige verdere nuancering aan op de wachttijd. Gelet op de (aandacht) voor de druk op de sociale huurwoningmarkt is het gerechtvaardigd deze indicator toe te voegen.
Woningvervangings/sloop/woningsplitsing	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	Op basis van cijfers van het CBS is het mogelijk om onderscheid te maken in opgeleverde nieuwbouw 'toevoegingen anderszins' (transformatie en splitsingen) en sloop. Deze cijfers worden, naast een aantal andere kengetallen, jaarlijks in de rapportage woningbouw opgenomen en geanalyseerd. De cijfers leiden gezamenlijk tot de netto toevoeging. Uitsplitsing op dit niveau in de prestatie-indicatoren is niet rechtstreeks herleidbaar tot geformuleerde doelstellingen en wordt daarom afgeraden.
Aantal hotelkamers/bedden	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	Voorstel is om vast te houden aan het eerdere voorstel om een indicator op te nemen over de jaarlijkse overnachtingscijfers. Dat zijn zowel de overnachtingen in hotels als ook in B&B's. Bron hiervoor zijn de cijfers over de toeristenbelasting. Het CBS kan cijfers leveren op basis van een landelijke definitie over hotelovernachtingen. Nadeel hiervan is dat B&B's niet worden meegeteld. Voorstel blijft dan ook om te blijven bij de indicator jaarlijkse overnachtingscijfers.

Indicator/Onderwerp	Commissie	Voorstel	Toelichting
Programma 5 Beheer en onderhoud			
Aantal bomen in de openbare ruimte	Beheer	Opnemen	Het aantal bomen in de openbare ruimte wordt geregistreerd als kernregistratie beheer openbare ruimte (BOR). Er is op dit moment geen vastgesteld beleid of doelstelling voor het aantal bomen in de stad. Het is daarom nog niet mogelijk om in de programmabegroting een streefwaarde te bepalen voor deze indicator.
Onderhoudsvoorraad	Beheer	Opnemen	Voorstel meetwijze: Hoeveelheid (groot/vervangings) onderhoud voor de komende vier jaar, uitgedrukt in euro's. De noodzaak voor het onderhoud is bepaald op basis van technische kwaliteit en is berekend op basis van normbedragen.

			<p>Voorstel nulmeting In 2018 wordt de nota Visie en Strategie beheer en onderhoud geactualiseerd. Een berekening van de onderhoudsvoorraad is daar onderdeel van. Deze waarde kan dan als nulmeting worden genomen.</p> <p>Voorstel Streefwaarde Vier maal het jaarbudget voor groot- en vervangingsonderhoud.</p> <p>Verwachte kosten Geen.</p>
Vermeden CO2 concretiseren (Wie stoot wat, waar uit?) en ten opzichte van totale uitstoot ook interessant	Beheer	Niet opnemen	Niet alle informatie hoort thuis in de programmabegroting. Soms zijn andere wijzen van monitoring en verantwoording meer opportuun. Dit geldt o.a. voor het onderwerp CO2 uitstoot. Deze is opgenomen in de CO2 monitor.
Afval: Inzicht in totale omvang van afval	Beheer	Niet opnemen	Qua afval is de enige relevante indicator die aangeeft of scheiding en de vermindering van de afvalhoeveelheid succes heeft het aantal kilo's restafval per inwoner. Deze indicator is reeds opgenomen. Door te kijken naar de hoeveelheid per inwoner is ook vergelijking mogelijk tussen gemeenten. In het Strategisch plan afvalscheiding wordt dan ook gestuurd op de hoeveelheid restafval per inwoner, het overige fijn en grof huishoudelijk afval wordt gerecycled.
Meer mogelijkheden voor indicatoren op het gebied van afvalscheiding	Beheer	Niet opnemen	De bestaande indicator 'aantal (ondergrondse) containers voor papier, glas en kunststof werd door raadsleden gezien als 'basisvoorziening en nietszeggend'. Om die reden is het voorstel reeds gedaan de indicator te schrappen. De resultaten van inspanningen om tot meer afvalscheiding te komen, worden zichtbaar in de nieuwe (BZK) indicator 'Omvang huishoudelijk restafval in Kg. per inwoner.
Inzicht in daadwerkelijke recycling van het ingezamelde afval	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	Wat er met afval gebeurt na gescheiden inzameling, dus hoe dit feitelijk gerecycled wordt, is geen doelstelling in de begroting. Een indicator hierover heeft daarom geen toegevoegde waarde.
Parkeertarieven toch opnemen om langjarige ontwikkeling in beeld te kunnen brengen, desnoods alleen centrum (straat en garage)	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	Jaarlijks stelt de raad vast met welk percentage de parkeerbaten in het opvolgende jaar dienen te stijgen op grond waarvan de stijging van de parkeertarieven wordt berekend. Het is mogelijk om een overzicht te maken van de ontwikkeling van de parkeertarieven in de afgelopen jaren. Gezien er in de begroting geen doelstelling voor de ontwikkeling van het parkeertarief is, wordt afgeraden een indicator over dit onderwerp op te nemen in de begroting.
Zwerfafval toch opnemen i.v.m. vergelijkbaarheid met andere gemeenten	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	De hoeveelheid zwerfafval is onderdeel van het B- en C-niveau in beeldkwaliteit van de openbare ruimte (zie verder bij wel op te nemen indicator op dit punt). Voorstel is om hier geen aparte indicator voor op te nemen.
Meer aandacht voor duurzaamheid	Beheer, Bestuur	Niet opnemen	Niet alle informatie hoort thuis in de programmabegroting. Soms zijn andere wijzen van monitoring en verantwoording meer opportuun. Dit geldt o.a. voor het onderwerp duurzaamheid, waarvoor een duurzaamheidsmonitor in de maak is. De eerste versie wordt verwacht in najaar 2016.
Duurzaamheid: van de stad (energielabel woningen, zonnepalen, etc.) maar ook van de gemeente (vastgoed, duurzaam inkopen, etc.)	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	Niet alle informatie hoort thuis in de programmabegroting. Soms zijn andere wijzen van monitoring en verantwoording meer opportuun. Dit geldt o.a. voor het onderwerp duurzaamheid, waarvoor een duurzaamheidsmonitor in de maak is. De eerste versie wordt verwacht in najaar 2016.
Aantal m2 fietspaden	Beheer	Niet opnemen	De hoeveelheid vierkante meters fietspad in de gemeente is geen doel op zich. Het gebruik van de fiets wordt gemeten in de nieuwe indicator 'vervoerkeuze woon-werkverkeer (modal split). Het voorstel is daarom om geen specifieke indicator op te nemen over dit onderwerp
Aantal m2 straat in beheer	Beheer	Niet opnemen	Het te beheren areaal ofwel de hoeveelheid openbare ruimte in de gemeente is een van de kerngegevens van de gemeente. De hoeveelheid te beheren vierkante meters straat is echter geen doel in de begroting; de gemeente streeft niet naar het in beheer hebben van een bepaald aantal vierkante meters. Voorstel is daarom om dit niet als indicator op te nemen.
Kosten parkeerdruk toe lichten	Nagestuurd per e-mail	Zie tabel op blz. 8	Voorstel meetwijze Elk kwartaal de parkeerdruk meten in de binnenstad (zone B) en de belanghebbendenschil (zone C). Deze meting vindt op vijf momenten in één week plaats. In zone B wordt de meting

			<p>van de zaterdagmiddagpiek als indicator gebruikt. In zone C wordt de meting van dinsdagnachtpiek als indicator gebruikt.</p> <p>Voorstel nulmeting De parkeerdrukmeting van juni 2016 dient als nulmeting</p> <p>Voorstel streefwaarde Uit parkeerdrukmetingen die al gehouden zijn kwamen in zone C waarden tot meer dan 100% naar voren. Van zone B zijn geen recente metingen beschikbaar. Als streefwaarde geldt een parkeerdruk van 90% in zowel zone B als zone C.</p> <p>Verwachte kosten In het jaar 2016 vinden deze parkeerdrukmetingen plaats. Vanaf 2017 is er geen budget meer voor gereserveerd. De kosten, die op jaarbasis ca. € 17.500 bedragen, worden gedekt uit de algemene middelen.</p>
Doorstroming OV in Spits, cijfers niet toch bij Connexxion op te halen? Hoeveel minuten extra reistijd in spits in vergelijking met normale reistijd	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	<p>De doorstroming van openbaar vervoer in de spits is geen doel op zich in de begroting. Bovendien hangt het verkrijgen van deze informatie te veel af van andere partijen en is het zeer bewerkelijk om de gegevens om te zetten in een rapportage. In de motie over betere indicatoren vraagt de raad om het afschaffen van indicatoren waar de gemeente geen invloed op heeft. Daarom wordt voorgesteld dit onderwerp niet als indicator op te nemen in de begroting.</p>
Aantal fietsparkeerplaatsen	Beheer	Opnemen	<p>Voorstel meetwijze Door het beheerssysteem van de gemeente te raadplegen wordt elk kalenderjaar gemonitord hoe groot het aantal fietsenstallingsplaatsen is. De meting gaat over de fietsenrekken in de Stationsbuurt en het centrum. De Stationsbuurt is het gebied dat globaal wordt omgrensd door de Nieuwe Gracht, Kenaupark, Gonnetbuurt en de Bolwerken. Het centrum is het gebied dat wordt omgeven door het Spaarne, Bakenessergracht, Nieuwegracht, Kinderhuisvest, Wilhelminastraat en de zuidelijke vesten. De fietsparkeervakken worden in één dagdeel 'met de hand' gemeten.</p> <p>Voorstel nulmeting Als nulmeting wordt de stand van zaken per 1 januari 2017 gemeten.</p> <p>Voorstel streefwaarde De streefwaarde wordt bepaald aan de hand van de nulmeting</p> <p>Verwachte kosten Geen.</p>
Percentage bezettingsgraad overdekte fietsenstallingen en fietsparkeervoorzieningen	Beheer	Opnemen	<p>Voorstel meetwijze Jaarlijks wordt in de representatieve maand september gemeten wat de capaciteit en benutting van de stallingsvoorzieningen in het stationsgebied en het kernwinkelgebied is. Het stationsgebied is het gebied in de onmiddellijke omgeving van het NS station Haarlem, inclusief de overdekte stallingen. Het kernwinkelgebied bestrijkt globaal het autoluwe gebied in de binnenstad, inclusief de overdekte stallingen en straten als de Nieuwe Groenmarkt, Gedempte Oudegracht en de Smedestraat. De telling vindt plaats tijdens piekmomenten; in het stationsgebied op dinsdagmiddag rond 13.00 uur, in het kernwinkelgebied op zaterdagmiddag rond 15.00 uur.</p> <p>Bij deze telling worden de buiten de rekken geparkeerde fietsen ook meegeteld.</p> <p>Voorstel nulmeting Een extern bureau wordt gevraagd een voorstel te doen voor de meetwijze. Ook de nulmeting wordt in de representatieve maand september (2016) door een extern bureau uitgevoerd.</p> <p>Voorstel streefwaarde De streefwaarde wordt bepaald aan de hand van de nulmeting</p> <p>Verwachte kosten Voor deze werkzaamheden wordt de hulp van externen ingeroepen. Verwachte kosten voor het opstellen van een nieuwe meetwijze en het uitvoeren van de nulmeting zijn in totaal circa € 3.500. De jaarlijkse kosten voor de herhalingsmetingen bedragen circa € 2.500. Deze kosten worden gedekt uit de algemene middelen.</p>

Indicator/Onderwerp	Commissie	Voorstel	Toelichting
Programma 6 Burger, bestuur en veiligheid			
Aantal incidenten met verwarde personen	Bestuur	Niet opnemen	Er bestaat geen breed gehanteerde definitie voor een verward persoon. Daarom wordt afgeraden deze indicator op te nemen in de begroting. In de toekomstige veiligheidsmonitor zal wel een indicator 'Aantal incidenten met dronken personen' opgenomen.
Aantal meldingen huiselijk geweld bij politie	Bestuur	Zie tabel op blz. 3	De indicator 'Aantal politiemeldingen huiselijk geweld in de veiligheidsregio' is reeds een bestaande indicator in Programma 2.
Aantal keer proces verbaal opgemaakt huiselijk geweld	Bestuur	Niet opnemen	De indicator in de programmabegroting betreft het aantal meldingen van huiselijk geweld door de politie bij Veilig Thuis. Tot hoeveel processen verbaal dit vervolgens leidt zegt iets over de prestaties van de politie en is geen prestatie indicator voor de gemeente. Voorstel is deze indicator niet op te nemen in de programmabegroting.
Aantal uren inzet, aantal gepleegde interventies en aantal huisbezoeken relateren aan aantal meldingen	Bestuur	Niet opnemen	De inzet en of interventies op een bepaald veiligheidsthema is niet altijd gekoppeld aan het aantal meldingen. Soms is er sprake van inzet van uren of het plegen van een interventie zonder dat er een melding aan ten grondslag ligt. Soms zijn er meerdere meldingen over één situatie, soms veel meldingen van één melder. Dit betekent dat de informatiewaarde van de vergelijking op beleidsniveau nihil is. Daarom wordt deze indicator niet opgenomen in de programmabegroting.
Aanpak criminele jeugd in Schalkwijk ook stadsbreed?	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	De aanpak is nu nog specifiek gericht op het gebied Schalkwijk. Pas als er zicht is op het effect van deze aanpak, wordt deze eventueel breder getrokken.
Tevredenheid over participatie in rapportcijfer	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	Er is een relatief klein deel van de burgers betrokken bij participatie en inspraak over gemeentelijk beleid. In een stadsbrede enquête is de respons dan zo klein dat de uitkomsten niet representatief zijn.
Aantal burgerinitiatieven	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	De gemeente heeft geen volledig beeld van het aantal burgerinitiatieven in de stad. Burgers kunnen zonder hulp van de organisatie zelf initiatieven tot uitvoering brengen en ook bijvoorbeeld een sportvereniging kan zelf iets organiseren. Een indicator opnemen voor dit onderwerp op basis van de gegevens die de gemeente wel heeft, zegt weinig over het totaal aantal activiteiten van de bewoners in de stad. Om die reden wordt geadviseerd deze indicator niet op te nemen.
Aantal bezwaar en beroep zaken uitgesplitst in domein sociaal en domein fysiek (hoe doet de gemeente het?)	Nagestuurd per e-mail	Niet opnemen	Leent zich niet voor begroting. Wel te koppelen aan aparte verslag van commissie bezwaar- en beroep. Het aantal zaken zegt op zichzelf ook niets over hoe de gemeente het doet. Dus de waarde voor het gemeentelijk beleid als zodanig is beperkt.
Percentage producten dat via de bedieningszuilen wordt afgenomen	Nagestuurd per e-mail	Opnemen in begroting 2018-2020	Op dit moment worden de bedieningszuilen nog doorontwikkeld, zodat deze een optimale aansluiting kunnen vormen op de andere kanalen. Zodra dit voltooid is, kan dit structureel gemonitord worden. Omdat het om eigen registraties van de gemeente gaat, zal dit geen extra kosten met zich meebrengen.
Percentage producten dat via de website wordt afgenomen	Nagestuurd per e-mail	Opnemen in begroting 2018-2020	Dit wordt al structureel bijgehouden. De gemeente streeft er echter naar dat de verschillende kanalen optimaal op elkaar aansluiten (naar behoefte van klanten/ Haarlemmers). Om een goed beeld te krijgen van het gebruik van kanalen is het belangrijk dat deze in samenhang worden gemonitord. Daarom wordt dit gegeven pas als indicator opgenomen als ook het gebruik van andere kanalen (zoals de bedieningszuilen) structureel gemonitord kan worden. Omdat het om eigen registraties van de gemeente gaat, zal dit geen extra kosten met zich meebrengen.
Gewijzigde indicatoren naar wijkniveau	Bestuur	Toelichting	Deze indicatoren bestonden veel al reeds op stadsniveau maar zullen nu per gebied in de stad uitgewerkt worden. Dit kan in de begroting eventueel door kaartjes op te nemen waarin per gebied te zien is of de problematiek meer of minder speelt.
Overlap HIC delicten en enkele indicatoren	Bestuur	Toelichting	Het aantal HIC delicten bestaat uit het aantal woninginbraken (BZK indicator), het aantal overvallen en het aantal straatroven. In de begroting wordt hier onderscheid in gemaakt.

Bijlage 1d Samenvatting van voornaamste resultaten aanvullende vragenlijst

Na afloop van de werkconferentie op 24 maart jl. is een aanvullende digitale vragenlijst uitgezet onder alle raadsleden. Raadsleden die de werkconferentie bezochten konden zo aanvullende punten meegeven of hun mening verder onderstrepen. Op deze manier werd (schaduw)raadsleden die niet bij de werkconferentie aanwezig konden zijn bovendien de kans geboden om alsnog hun mening te geven. Van de in totaal 53 genodigden (schaduw- en raadsleden) hebben uiteindelijk 13 raadsleden deelgenomen aan de enquête. Daarvan hebben 6 raadsleden de vragenlijst geheel ingevuld.

Hoewel niet representatief heeft de enquête waardevolle aanvullende informatie opgeleverd op de bevindingen vanuit de werkconferentie. De resultaten van de enquête zijn verwerkt in onderhavige informatienota. In algemene zin bevestigen de uitkomsten de bevindingen die tijdens de werkconferentie zijn opgedaan. Door de beperkte respons in absolute zin is het niet mogelijk om resultaten ook separaat, in de vorm van kwantitatieve (cijfermatige) uitkomsten te rapporteren. Hieruit zou ten onrechte de indruk kunnen worden gewekt dat sprake is van een representatieve weergave van de mening van de gemeenteraad. Bovendien kan daarbij niet worden uitgesloten dat de mening van individuele raadsleden herleidbaar is.

De belangrijkste uitkomsten per onderdeel en op hoofdlijnen zijn als volgt:

Waardering P&C documenten

Kadernota, programmabegroting, bestuursrapportage en jaarverslag (P&C documenten) worden zonder uitzondering gewaardeerd met een voldoende. De rapportcijfers per document bevinden zich in meerderheid tussen een 6,5 en een 7. De verschillen in waardering tussen de documenten zijn beperkt: jaarverslag en bestuursrapportage kregen iets hogere rapportcijfers, gevolgd door programmabegroting en kadernota.

Een meerderheid van de (schaduw)raadsleden die de vragenlijst hebben ingevuld is van mening dat de kwaliteit van de verschillende P&C documenten de afgelopen jaren is toegenomen. Dit geldt vooral voor de programmabegroting en bestuursrapportage en in mindere mate voor kadernota en jaarverslag. Voor het jaarverslag geldt bovendien dat een even grote groep aangeeft dat de kwaliteit gelijk is gebleven.

De meeste raadsleden die de vragen hebben ingevuld, geven aan niet goed te kunnen beoordelen of de Haarlemse programmabegroting meer of minder kwaliteit heeft dan die van andere gemeenten. Een aantal raadsleden geeft aan dat de Haarlemse programmabegroting minder kwaliteit heeft.

Toegevoegde waarde onderdelen programmabegroting

Gevraagd naar de toegevoegde waarde van enkele onderdelen uit de Programmabegroting 2016-2020 blijkt dat vooral *hyperlinks* naar digitale producten gewaardeerd worden. Dit geldt zowel voor de verwijzingen vanuit programmateksten naar de digitale versies van gemeentelijke nota's, als voor de *links* naar de digitale weergave van indicatoren in de vorm van figuren. Hoewel in mindere mate, geeft een meerderheid ook aan dat de kerncijfers achterin de programmabegroting en de figuren en kaarten in de clusterteksten voor hen van toegevoegde waarde zijn. Over de toegevoegde waarde van de clusterteksten en de doelenbomen zijn de meningen verdeeld.

Stellingen omtrent indicatoren en mate van informatie

Middels een aantal stellingen is verkend hoe raadsleden denken over verschillende aspecten rondom indicatoren en de mate van informatie in de programmabegroting. Hieruit komt naar voren dat met

name de kwaliteit van de effectindicatoren volgens raadsleden kan worden verbeterd. Belangrijk aandachtspunt daarbij is dat effectindicatoren weinig zeggen over de invloed die het gemeentelijk beleid op betreffende indicatoren heeft. Ook blijkt uit de stellingen dat de prestatie-indicatoren voor verbetering vatbaar zijn, dat indicatoren volgens raadsleden vaak niet 'smart' geformuleerd zijn en dat niet altijd duidelijk is waarop de streefwaarde van indicatoren gebaseerd is. Doelen zijn volgens de meeste respondenten wel helder geformuleerd en ook het onderscheid met prestaties wordt meestal duidelijk gevonden. Uit de stellingen kan verder worden opgemaakt dat een meerderheid van de raadsleden die de vragen hebben ingevuld van mening is dat in de programmabegroting wat hen betreft eerder minder dan meer indicatoren kunnen worden opgenomen. Voor wat betreft de hoeveelheid informatie geldt dat de beantwoording van verschillende stellingen duidelijk maakt dat dit in de meeste gevallen niet als te veel wordt ervaren. Tenslotte is een meerderheid van de respondenten van mening dat informatie nog onvoldoende digitaal toegankelijk is.

Algemeen oordeel indicatoren

Gevraagd naar het algemene oordeel over de kwaliteit van indicatoren in de programmabegroting, blijkt het gemiddelde rapportcijfer uit te komen op een 6.

Mogelijke oplossingen voor meer inzicht in effecten gemeentelijk beleid

In de vragenlijst is een aantal ideeën voorgelegd die er voor zouden kunnen zorgen dat effecten van gemeentelijk beleid meer/beter inzichtelijk zouden kunnen worden. Uit de beantwoording blijkt dat hieruit geen duidelijke (voorkeur voor een) oplossing naar voren komt. De suggesties die het meest onderschreven worden zijn: 'meer indicatoren uit objectieve registraties of statistieken opnemen' en 'meer gebruik maken van benchmarks'. Hoewel in mindere mate, vinden ook de suggesties 'meer digitale links naar andere gegevensbronnen' en 'meer toelichting in tekst' steun onder sommige raadsleden. Een minderheid ziet een oplossing in 'opnemen van meer kwalitatieve verhalen', 'meer gebruik maken van subjectieve gegevens uit onderzoek' of 'opnemen van meer brede maatschappelijke effectindicatoren'.

Benchmarks

Een ruime meerderheid van de raadsleden die de vragen hebben ingevuld, vindt dat in de programmabegroting meer benchmarks moeten worden opgenomen. Voor geen van de raadsleden geldt echter dat dit zonder meer zou moeten gebeuren. Belangrijkste aandachtspunt daarbij is dat de voordelen moeten opwegen tegen de kosten van deelname aan benchmarks. Ook vinden de meeste raadsleden het belangrijk dat gegevens uit benchmarks goed moeten aansluiten bij de doelen en prestaties in beleidsvelden.

Basisset beleidsindicatoren

In de enquête is gevraagd in hoeverre raadsleden de met ingang van de begroting 2017 verplichte basisset beleidsindicatoren van het ministerie van BZK van toegevoegde waarde vinden. Alle raadsleden die dit konden/wilden beantwoorden zijn van mening dat dit het geval is. Dit bevestigt het beeld van de werkconferentie.

Waardering werkconferentie

Van de raadsleden die aan de werkconferentie hebben deelgenomen geeft een ruime meerderheid aan deze als (zeer) positief te hebben gewaardeerd. Geen van de raadsleden die hebben deelgenomen aan de enquête gaf aan de werkconferentie negatief te hebben gewaardeerd.

Bijlage 1e Overzicht van verplichte benchmarkindatoren (BZK)

Op 24 maart 2016 is middels een ministeriële regeling (BZK) een definitieve set van 39 benchmarkindatoren vastgesteld die verplicht in de programma's moeten worden opgenomen vanaf de Programmabegroting 2017-2021. De regeling vloeit voort uit een wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016. De set indatoren is voortgekomen uit de zogenaamde 'commissie Depla'. De set is gewijzigd ten opzichte van de informatie die het Rijk eerder heeft verstrekt (en was gebruikt voor de werkconferentie). Waar eerder sprake was van een verplichte en facultatieve set benchmarkindatoren, zijn nu alle indatoren verplicht geworden. Verder is het aantal indatoren komen te vervallen en zijn er nieuwe toegevoegd.

In onderstaand overzicht zijn de benchmarkindatoren (voorlopig) toegedeeld aan de beleidsvelden uit de programmabegroting. Mogelijke verduidelijking van definitie en/of bron van de indatoren wordt bij de programmabegroting digitaal ontsloten.

Benchmarkindatoren BZK				
Nr.	Naam indicator	Eenheid	Bron	Beleidsveld Programmabegroting
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
5	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
6	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	6.3 Openbare orde en veiligheid
7	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD	6.3 Openbare orde en veiligheid
8	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6.3 Openbare orde en veiligheid
9	Geweldmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6.3 Openbare orde en veiligheid
10	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6.3 Openbare orde en veiligheid
11	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6.3 Openbare orde en veiligheid
12	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	VeiligheidNL	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
13	Overige verkeersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
14	Funciemenging	%	LISA	4.2 Economie, toerisme en cultuur
15	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten	4.2 Economie, toerisme en cultuur
16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	4.2 Economie, toerisme en cultuur
17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	1.1 Onderwijs en sport
18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	1.1 Onderwijs en sport
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1.1 Onderwijs en sport
20	Niet sporters	%	RIVM	1.1 Onderwijs en sport

Benchmarkindicatoren BZK				
Nr.	Naam indicator	Eenheid	Bron	Beleidsveld Programmabegroting
21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	LISA	3.1 Werk
22	Jongeren met een delict voor de rechter	% van 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tiel	6.3 Openbare orde en veiligheid
23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tiel	3.2 Inkomen
24	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	3.1 Werk
25	Achterstandsleerlingen	% van 4 tot 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tiel	1.1 Onderwijs en sport
26	Werkloze jongeren	% van 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tiel	3.1 Werk
27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	3.2 Inkomen
28	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	3.1 Werk
29	Jongeren met Jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2.3 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2.3 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 t/m 23 jaar	CBS	2.3 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
32	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2.1 Maatwerkvoorzieningen en hulp op maat
33	Omvang huishoudelijk afval	Kg/inwoner	CBS	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
34	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
35	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend Euro	CBS	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
37	Demografische druk	%	CBS	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	7.1 Lokale belastingen en heffingen
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	7.1 Lokale belastingen en heffingen

Besluit BZK op internet:

Het besluit is ook te raadplegen op internet via:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-16004.html>

Dashboard op internet

De cijfers voor de verschillende benchmarkindicatoren worden verzameld vanuit verschillende bronnen en samengebracht op een *online dashboard* op www.waarstaatjegemeente.nl:

<http://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording--cgd7hicOO4cj/>